

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

La grip anti-imperialista

Una epidèmia ha causat dolorosos estralls entre els soldats francesos que guarden la penyora del Rin. El ministre de la Guerra, Painlevé, ha confessat tres-centes víctimes. Les informacions particulars fan ascendir la xifra a quatre-centes, i encara resten molts malalts.

Les sessions de la Cambra han constituït un veritable requisitori contra l'imperialisme francès. L'enquesta minuciosament portada a cap per militars i parlamentaris addictes al règim demostra la responsabilitat dels caps, que mantenien la instrucció i els serveis d'armes malgrat la temperatura de trenta graus sota zero que regnava en el país. Nutrició deficient, calefacció escassa, vestimenta normal afavoriren la grip. L'examen mèdic superficial, l'hospitalització tardana i dolenta han portat a la tomba quatre-cents fills del poble francès.

Responsable immediat? El comandament. Causa fonamental? El sistema imperialista que manté sota les armes contingents superiors a 1914, malgrat Ginebra, el Pacte Kellogg i els discursos de Briand. Homes que no mengen o mengen poc, mal vestits, pitjor cuidats, cedeixen sota els freds de les regions ocupades perquè Alemanya pagui. Potser quan això s'obtingui ja no quedaran ciutadans per aprofitar-se'n.

Els remeis no podien ésser radicals davant una majoria que canta emocionada l'atenció dels familiars en trametre corones al difunts. Per això tot ha quedat reduït a dos canvis de comandament i a un blasmé públic. A més a més es concedeixen cent milions per a millorar la minestra o sigui 17 cèntims diaris per home, menys de cinc cèntims dels nostres.

Representants eminents de la democràcia han fet veure a Painlevé la ineficàcia de les sancions i la migradesa dels crèdits.

La grip tornarà altres vegades, i uns quants centenars de joves pagaran encara el seu tribut a l'imperialisme que vol l'ocupació i la colonització, si els pobles no aprenen de fer-ho acabar.

Diguem però que, sense les veus de la Cambra francesa, aquells caps de l'exèrcit del Rin potser haurien rebut recompenses pel seu esperit enèrgic i patriòtic. Si més no, tota França s'ha assabentat del fet i n'ha sentit la rancúnia. I això és el primer pas vers la supressió radical de la causa.

El programa polític de "El Sol" de Madrid

Per un acte benèvol de la censura, "El Sol", un dels diaris de Madrid més prestigiosos, ha pogut exposar el seu ideari polític. Intentarem de fer un comentari al marge d'aquest programa, comptant amb què la censura també ens ho permetrà.

Mirat en conjunt, el programa susdit és essencialment conservador. D'un conservadorisme, però, europeu. Les seves línies constitucionals són democràtiques i presidencialistes. Representen una traducció per a Espanya de les Constitucions vigents a la quasi totalitat dels pobles que marxen a la davantera de la civilització. Està a la dreta, tanmateix, de diverses d'elles. De l'alemanya, principalment.

En l'ordre polític, i dins el mateix pla d'idees en què "El Sol" es mou, hi trobem a mancar dues institucions bàsiques. La llibertat o autonomia municipal, com a Anglaterra, Alemanya o els Estats Units, i l'articulació federativa de les diferències temperamentals que "El Sol" considera que existeixen a Espanya. La primera es defensa sola, però té una major importància en un Estat, com l'espanyol, en el qual tothom està d'acord en què cal destruir el caciquisme. La segona és preferible, per la seva elasticitat i per la seva lògica interna, a l'estructuració regionalista. A més a

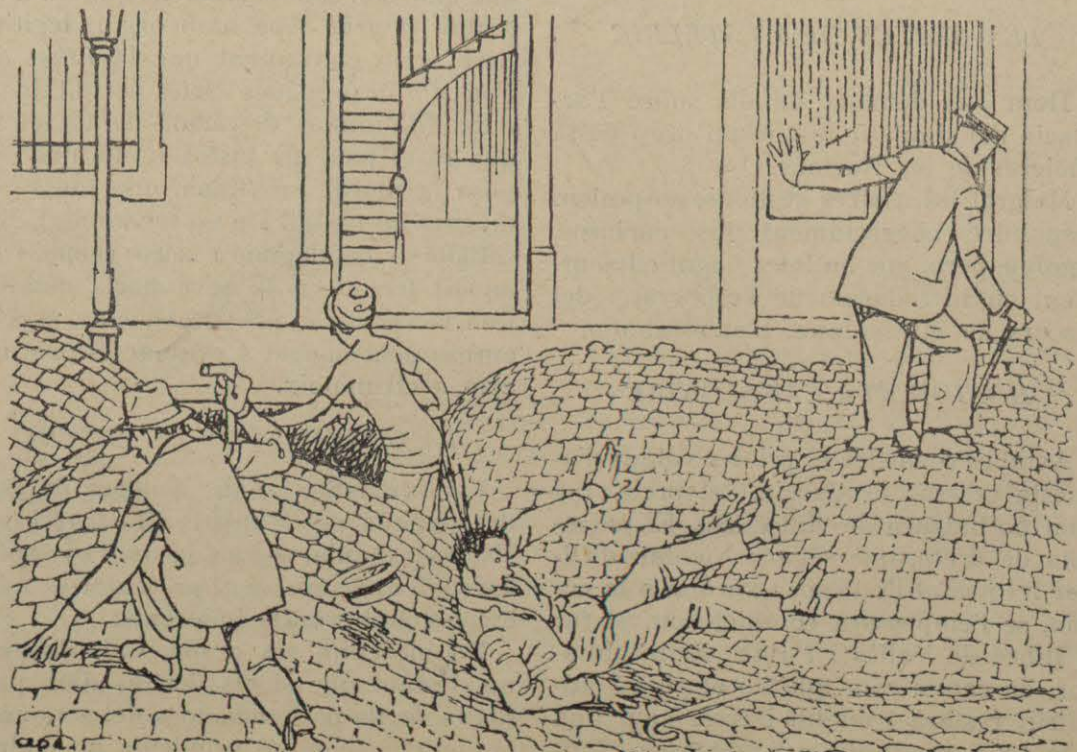
més, el principi federatiu, que ha d'ésser aplicat íntegrament, s'ha demostrat indispensable en els pobles llatins, de religió catòlica, per la seva predisposició, en règims polítics centralitzats, a les dictadures.

Considerem d'un oportunisme massa agut i decepcionant en un periòdic de tants prestigis la seva afirmació que no dona importància bàsica a la forma de govern. Hi ha moments històrics en què la forma és essencial. Hi ha moments històrics en què el no pronunciar-se per la forma de govern no té justificació. Les fórmules Cambonianes han fet prosèlits, pel que es veu, a Madrid, en moments en què, a Barcelona, ja estan superades. Cabria també una altra interpretació: "El Sol" exposa un ideari polític sense la voluntat de veure'l realitzat?

Altres punts del programa: el del poder judicial, el de la llibertat d'opinió i d'associació, el de la reforma agrària, mereixen la nostra adhesió total. En canvi els que fan referència a l'ensenyament, a la religió i a l'exèrcit els considerem massa moderats.

Quant al conjunt de l'ideari, ens creiem en el deure d'exposar als nostres amics i lectors que constitueix una legalitat que, si fos íntegrament realitzada, mereixeria

(Acaba a la pàg. 6.)

Els empedrats barcelonins després de refer-los les companyies.

(Dibuix d'Apa.)